Instanţa de fond: Judecătoria Chișinău (jud. Mititelu Simion)
Dosarul nr. 3r-1279/24 (2-24062661-02-3r-29102024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

18 decembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată, recursul declarat de Mititelu Simion împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău din 18 septembrie 2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Mititelu Simion împotriva Consiliului or. Sângera, mun. Chișinău privind obligarea emiterii actului,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 10 iunie 2024, Mititelu Simion a depus acțiunea în contencios administrative împotriva Consiliului or. Sângera prin care a solicitat obligarea Consiliului or. Sângera să examineze cererea nr. 458 din 08.05.2024.

În argumentarea pretenției sale, invocă reclamantul că la 08.05.2024, s-a adresat către Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău, Consiliului or. Sîngera cu cerere, prin care a solicitat schimbarea modului de folosință a terenului agricol cu nr.cadasral ***** cu suprafața de 1.1202 ha, motivînd că deține în proprietatea sa privată, în or. Sîngera, s. Revaca, peste 100 de terenuri agricole, iar pentru păstrarea roadei recoltate este necesar de depozite, frigidere, fațade, încăperi de păstrare a semințelor, îngrășămintelor, tehnicilor și utilajelor.

Menționează reclamantul că cererea sa a fost întemeiată prevederile pct. 34 al Regulamentului cu privire la schimbarea modului de folosință a terenului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170, din 25.10.2016.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău din 18 septembrie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Mititelu Simion împotriva Consiliului or. Sîngera, mun. Chișinău privind obligarea emiterii actului, în temeiul art. 207 alin.(2) lit.d) Cod administrativ.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond la 7 octombrie 2024, Mititelu Simion a declarat recurs asupra acesteia.

În motivarea recursului Mititelu Simion a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată. Suplimentar a menționat că cererea depusă la autoritatea publică pîrîtă la data de 08.05.2024 nu este identică cu cea depusă la 25.05.2022.

Solicită recurentul admiterea recursului cu anularea încheierii instanței de fond.

Verificarea condițiilor de admisibilitate a recursului prin prisma respectării termenului de declarare a recursului.

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă că încheierea Judecătoriei Chișinău din 18 septembrie 2024 a fost comunicată recurentului la 30 septembrie 2024.

Cererea de recurs a fost depusă la 7 octombrie 2024.

Pornind de la analiza curgerii termenilor detaliaţi supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat a fost depus în interiorul termenului legal, totodată acesta conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul î-și întemeiază pretențiile.

Totodată se atestă că, Mititelu Simion a prezentat dovada achitării taxei te timbru în conformitate cu Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil raportului de contencios administrativ ;

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic de contencios administrativ, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii:* ***anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.***

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti*

fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cazei denotă cu certitudine faptul că, la 08 mai 2024, Mititelu Simion, s-a adresat către Primarul/Consiliul or. Sîngera cu cerere privind schimbarea modului de folosință a terenului agricol cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 1,1202 ha, în scopul construcției unor depozite de păstrare a cerealelor și a unui frigider de păstrare a legumelor și fructelor, a unei încăperi de păstrare a tehicii agricole și agregatelor, reparația tehnicii și agregatelor.

Prin răspunsul Primăriei or. Sîngera nr.608 din 27 mai 2024, administrația publică locală a menționat: *„cu referire la cererea din 08.05.2024 înaintată de petentul Mititelu Simion, analogică după conţinut cu cererile din 25.05.2022 şi 27.06.2023, APL or. Sîngera îşi reiterează poziția expusă în răspunsul nr.729 din 29.06.2023. ”*

La 10 iunie 2024, Mititelu Simion a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Consiliului or. Sângera prin care a solicitat obligarea Consiliului or. Sângera să examineze cererea nr. 458 din 08.05.2024.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău din 18 septembrie 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Mititelu Simion împotriva Consiliului or. Sîngera, mun. Chișinău privind obligarea emiterii actului, în temeiul art. 207 alin.(2) lit.d) Cod administrativ.

În susținerea poziției sale prima instanță a reținut că: *„la 25.02.2022, reclamantul Mititelu Simion s-a adresat Consiliului orășenesc Sîngera cu cerere prin care a solicitat schimbarea modului de folosinţă a terenului agricol cu nr.cadastral *****cu suprafaţa de 1,1202 ha, în scopul construcţiei unor depozite de păstrare a cerealelor şi unor încăperi de prelucrare a cerealelor.*

În urma înaintării cererii reclamantului privind schimbarea modului de folosinţă a terenului, aceasta a fost înaintată spre examinare Consiliului orăşenesc Sîngera, proiectele de decizie nefiind aprobate din cauza numărului de vot insuficient.

*Astfel, în urma ședințelor Consiliului orășenesc Sîngera, prin scrisoarea Primăriei or. Sîngera nr.729 din 29.06.2023, s-a comuncat reclamantului că Consiliul orășenesc Sîngera înrtru expunerea asupra cererii de arobare a schimbului modului de folosinţă a terenului agricol nr. cadastral *****, amplasat adiacent traseului internațional Chișinău-Tighina, a solicitat ca petentul să prezinte o schiță de proiect pe marginea realizării scopului propus.*

Prin scrisoarea Primăriei or. Sîngera nr.23 din 05.01.2024, notificată reclamantului la 10.01.2024 au fost expediate reclamantului extrasele cu privire la aprobarea schimbului modului de folosinţă a terenului agricol cu

*nr.cadastral *****și repetat s-a indicat reclamantului despre necesitatea prezentării unei schițe de proiect pe marginea realizării scopului său solicitat.*

La 18.01.2024 reclamantul a înaintat cerere prealabilă Cobnsiliului or. Sîngera, Primarului or. Sîngera privind examinarea cererii cu privire la schimbul modului de folosință a terenului.

Prin răspunsul Primăriei or. Sîngera nr.129 din 09.02.2024, a fost adus la cunoștință reclamantului că, cererea prelabilă depusă la 18.01.2024 privitor la examinarea cererii din 25.05.2022 privind schimbarea modului de folosință a terenului agricol, a fost remisă comisiilor de specialitate a Consiliului orășenesc Sîngera.

*La 08.05.2024, reclamantul Mititelu Simion, repetat, s-a adresat către Primarul/Consiliul or. Sîngera cu cerere privind schimbarea modului de folosință a terenului agricol cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 1,1202 ha, în scopul construcției unor depozite de păstrare a cerealelor și a unui frigider de păstrare a legumelor și fructelor, a unei încăperi de păstrare a tehicii agricole și agregatelor, reparația tehnicii și agregatelor.*

Prin răspunsul Primăriei or. Sîngera nr.608 din 27.05.2024, administrația publică locală a relatat, cu referire la cererea din 08.05.2024 înaintată de reclamantul Mititelu Simion, analogică după conținut cu cererile din 25.05.2022 și 27.06.2023, APL or Sîngera își reiterează poziția expusă în răspunsul nr.729 din 29.06.2023. ”

Respectiv, instanța de fond a reținut că pretenția reclamantului privind schimbarea destinației terenului, obiect al prezenbtului litigiu, a fost înaintată de către reclamant încă la 25.02.2022, iar în urma examinării acesteia în cadrul ședințelor Consiliului local Sîngrea, prin scrisoarea nr.729 din 29.06.2023, s-a comunicat reclamantului că Consiliul orășenesc Sîngera întru expunerea asupra cererii de arobare a schimbului modului de folosință a terenului agricol nr. cadastral *****, amplasat adiacent traseului internațional Chișinău-Tighina, a solicitat ca petentul să prezinte o schiță de proiect pe marginea realizării scopului propus.

Astfel, instanța de fond a concluzionat că termenul pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ a expirat la data de 29.07.2023. Însă, cererea de chemare în judecată a fost depusă de reclamant la data de 10.06.2024, după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Instanța de recurs apreciază ca neîntemeiată soluția instanței de fond, iar în argumentarea concluziei enunțate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, conform art. 53 alin.(1) din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr- un act administrativ sau prin nesoluționarea în

termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

În continuare se vor trece în revistă prevederile legale relevante speței:

Codul administrativ al RM:

Articolul 5. Activitatea administrativă

Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Articolul 7. Autorităţile publice

Autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Articolul 8. Regimul de putere publică

Regimul de putere publică reprezintă ansamblul competenţelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităţilor publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forţă juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Articolul 10. Actul administrativ individual

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. Categoriile actelor administrative individuale

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor **ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;**

Articolul 17. Dreptul vătămat

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 18. Interesul public

Interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Articolul 20. Acţiunea în contencios administrativ

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. Accesul liber la justiţie

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. Înaintarea acţiunii în contencios administrativ

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 206. Felurile acţiunilor în contencios administrativ

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

Articolul 208. Respectarea procedurii prealabile

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Articolul 207. Examinarea admisibilităţii acţiunii în contencios administrativ

(1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

(2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd:

d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

Articolul 209. Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, la 08 mai 2024, Mititelu Simion, s-a adresat către Primarul/Consiliul or. Sîngera cu cerere privind schimbarea modului de folosință a terenului agricol cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 1,1202 ha, în scopul construcției unor depozite de păstrare a cerealelor și a unui frigider de păstrare a legumelor și fructelor, a unei încăperi de păstrare a tehicii agricole și agregatelor, reparația tehnicii și agregatelor.

Prin răspunsul Primăriei or. Sîngera nr.608 din 27 mai 2024, administrația publică locală a menționat: *„cu referire la cererea din 08.05.2024 înaintată de petentul Mititelu Simion, analogică după conţinut cu cererile din 25.05.2022 şi 27.06.2023, APL or. Sîngera îşi reiterează poziția expusă în răspunsul nr.729 din 29.06.2023. ”*

La 10 iunie 2024, Mititelu Simion a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Consiliului or. Sângera prin care a solicitat obligarea Consiliului or. Sângera să examineze cererea nr. 458 din 08.05.2024.

Astfel, reieșind din prevederile art. 206 alin.(1) lit. b) Cod administrativ, reclamantul a formulat o acțiune în obligare.

Astfel, faptul că reclamantul s-a mai adresat anterior cu astfel de cereri către autoritatea publică locală nu îl decade din dreptul dea a se mai adresa cu astfel de cereri. La caz se reține că cererea reclamantului din 8 mai 2024 nu este una repetată după cum a reținut prima instanță, ci este o cerere nouă. Reclamantul avînd dreptul în acest sens de a solicita avantajul solicitat, fiecare cerere urmînd a se examina conform cadrului legal pertinent la data depunerii acesateia.

În condițiile descrise supra, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudenţa CtEDO, circumstanţele relatate generează anularea încheierii contestate. Or, menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilităţii pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislaţia naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) Cod administrativ, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D e c i d e:

Recursul declarat de Mititelu Simion , **se admite.**

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău din 18 septembrie 2024**, cu restituirea cauzei în Judecătoria Chișinău , în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore

Bostan Angela